

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ЗАКОНОДАВСТВА

04053, Київ, пров. Несторівський, 4, тел. 235 96 01, факс. 235 96 05, e-mail: zak_norm@rada.gov.ua

04-14/14-433
21.01.15

№ 22/19-р-21

22 01. 2015 р.

Голові Комітету
Верховної Ради України
з питань державного
будівництва та місцевого
самоврядування

Власенку С.В.

Шановний Сергію Володимировичу!

На Ваш лист від 29 грудня 2014 року № 04-14/14-5473(239281) надсилаємо висновки на проекти законів України:

«Про державну підтримку жінок, яким присвоєно почесне звання України "Мати-героїня"» (реєстр. № 1052 від 27.11.2014 р.);

«Про внесення змін до Закону України «Про столицю України – місто-герой Київ» (щодо адміністративно-територіального устрою міста Києва) (реєстр. № 1120 від 01.12.2014 р.);

«Про внесення змін до Закону України "Про державну службу" (щодо обов'язкового володіння українською мовою посадовими та службовими особами органів державної влади)» (реєстр. № 1201 від 02.12.2014 р.);

«Про внесення змін до статті 16 Закону України "Про державні нагороди України" (щодо позбавлення державних нагород)» (реєстр. № 1211 від 02.12.2014 р.);

«Про внесення змін до Закону України «Про столицю України – місто-герой Київ» (щодо поновлення права територіальної громади міста Києва здійснювати місцеве самоврядування через районні в місті ради і їх виконавчі органи)» (реєстр. № 1229 від 03.12.2014 р.);

«Про внесення змін до Закону України «Про столицю України – місто-герой Київ» (щодо відновлення районних рад) (реєстр. № 1229-1 від 04.12.2014 р.);

«Про внесення змін до Закону України «Про столицю України – місто-герой Київ» (щодо поновлення чинності положень про районні ради)» (реєстр. № 1229-2 від 09.12.2014 р.);

«Про внесення змін до Закону України «Про столицю України – місто-герой Київ» (щодо відновлення районних рад) (реєстр. № 1229-3 від 10.12.2014 р.);

«Про внесення змін до Закону України «Про статус гірських населених пунктів в Україні» (щодо збільшення державних гарантій в соціально-економічному розвитку)» (реєстр. № 1345 від 10.12.2014 р.);

«Про внесення змін до статті 12 Закону України «Про адміністративні послуги» (щодо можливості зміни часу прийому суб'єктів звернень) (реєстр. № 1347 від 10.12.2014 р.).

Додаток: на 23 арк.

З повагою

**Директор,
член-кореспондент
НАН України**

О.Л. Копиленко

Висновок
до проекту Закону України
«Про державну підтримку жінок,
яким присвоєно почесне звання України «Мати-героїня»»

(реєстр. № 1052 від 27.11.2014р.)

Законопроектом пропонується об'єднати окремі положення законодавства щодо соціально-правових заходів підтримки жінок, яким присвоєно почесне звання «Мати-героїня».

Посилення державної допомоги деяким категоріям осіб, які виконують суспільно-значимі функції – стало одним із напрямів соціальної політики України. У зв'язку з цим, у національному законодавстві простежується процес удосконалення нормативних положень щодо забезпечення соціальних гарантій та пільг зазначених громадян, в тому числі жінок, яким присвоєно почесне звання «Мати-героїня».

Практична реалізація окремих положень законодавства щодо забезпечення прав і гарантій жінок, яким присвоєно почесне звання «Мати-героїня», виявила проблеми організаційного та фінансового характеру. Разом з тим, необхідність прийняття окремого закону є дискусійною.

Розглянувши законопроект, вважаємо доцільним висловити наступні зауваження і пропозиції:

1. Обраний спосіб формулювання положень проекту не відповідає правилам законодавчої техніки. Закон як акт вищої юридичної сили має регулювати важливі суспільні відносини шляхом встановлення загальнообов'язкових правил поведінки суб'єктів цих відносин. Проект закону містить окремі (несистемні) положення про державну політику популяризації материнства (ст. 1), перелік заходів соціальної підтримки (ст. 3), які передбачені та врегульовані нормами сімейного, житлового та законодавства про соціальний захист, і дублюють деякі положення щодо підстав надання почесного звання «Мати-героїня», передбачені на підзаконному рівні (ст. 2). Все вищезазначене свідчить про відсутність у проекті закону предмету регулювання.

2. У концептуальному плані необхідність виокремлення, в рамках самостійного закону, заходів соціальної підтримки жінок, яким присвоєно почесне звання «Мати-героїня», від заходів соціального захисту сімей із дітьми, зокрема багатодітних, є сумнівною. Підтвердження цього є положення законопроекту, що закріплюють залежність отримання жінками почесного звання від умов виховання дітей (п. 3 ст. 2), а ряд заходів соціальної підтримки жінок, яким присвоєно почесне звання «Мати-героїня», передбачені як засоби матеріальної допомоги для виховання дітей (п.2 ст.1, п.3. ст. 1, п.10 і 11 ст. 3).

3. Законопроект не дотримується вимоги про ясність мови закону, яка запобігає неправильному або розширеному тлумаченню норми права. Мова

йде про: «цільові державні програми щодо популяризації материнства» (п. 2 ст. 1), положення п. 4 ст. 1: «Держава провадить роз'яснювальну роботу щодо негативних духовних, психологічних та фізіологічних наслідків штучного переривання вагітності» та щодо змісту «права на щорічне безоплатне медичне обслуговування, диспансеризація із залученням необхідних спеціалістів, лікування в спеціалізованих стаціонарах» (п.5 ст. 3).

4. Положення ч. 1 та 2 статті 2 законопроекту потребують редакційного доопрацювання. Словосполучення «з честю виконали материнський обов'язок» має бути роз'яснено або виключено. На нашу думку, положення ч.1 та 2 ст. 1 доцільно об'єднати та сформулювати як частину першу ст. 1 наступним чином:

«Почесне звання України «Мати-героїня» є найвищою відзнакою за материнство і присвоюється жінкам, які народили та виховали до восьмирічного віку п'ятьох і більше дітей, у тому числі дітей, усиновлених у встановленому законодавством порядку».

Відповідно ч. 3 – 7 ст. 1 законопроекту слід вважати ч. 2 - 6 статті першої.

5. Положення ч. 7 ст. 1 про можливість «посмертного присвоєння почесного звання» не можуть бути підтриманні, оскільки порушують внутрішню логіку законопроекту, зокрема щодо забезпечення соціальної підтримки жінок, яким присвоєно почесне звання «Матері-героїні».

6. Підлягає доопрацюванню ч. 3 ст. 2 законопроекту. Положення цієї норми носять виключно оціночний характер, що є не бажаним для норм, які визначають умови виникнення права. Пропозиція сформульована таким чином, що встановлює повну залежність права жінки на отримання почесного звання від суб'єктивної оцінки уповноваженої особи.

Зазначена норма потребує експертизи на відповідність антикорупційному законодавству.

**Інститут законодавства
Верховної Ради України**